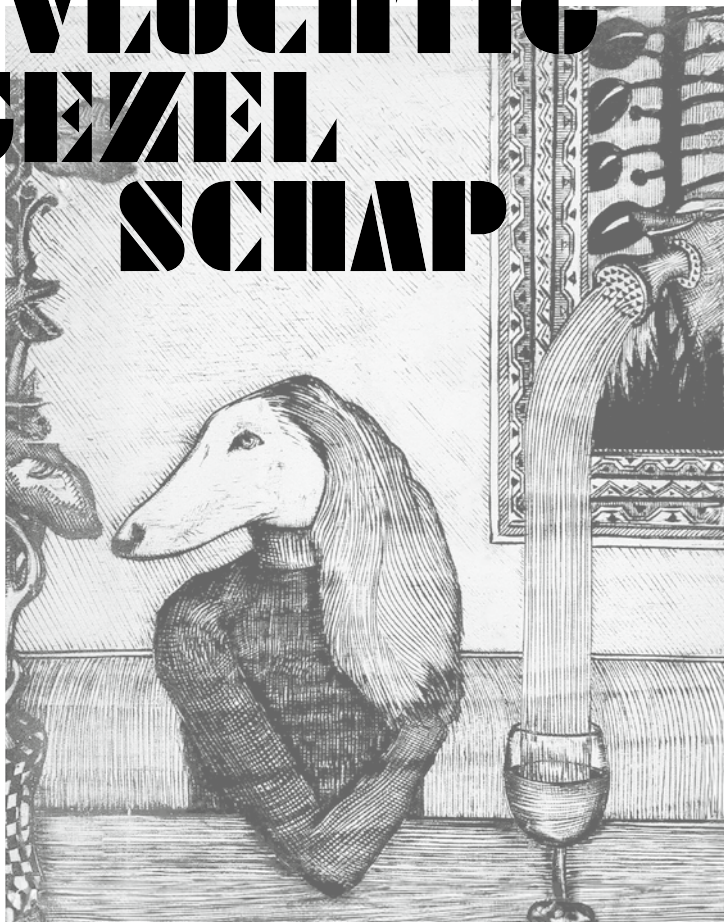


Lome dagen,  
vluchtig gezelschap

---



**LOME** *Eve Babitz*  
**DAGEN,** *vertaald door*  
*Astrid Huisman*  
**VLUCHTIG**  
**GEZEL**  
**SCHAP**



*de wereld, lust en LA*

*uitgeverij HetMoet*



**D**it is een liefdesverhaal en dat was niet de bedoeling, mijn excuses daarvoor. Toch wil ik van meet af aan duidelijk maken dat ik er niet van uitga dat het goed afloopt. Verwacht van mij geen: 'Ik mag dan verzuurd en levensmoe zijn, toch hebben Sam en ik samen de oplossing gevonden en die gaan we jou niet aan je neus hangen. Jij moet maar genoeg nemen met dit boek.' Om te beginnen brengt dat ongeluk. Ik ken een vrouw die onlangs een fortuin heeft vergaard door over de bijkans verheffende verlossing door een Nieuwe Verliefdheid te schrijven, maar terwijl ze op tournee was om haar boek te promoten is haar hartendief met de noorderzon vertrokken en van de aardbodem verdwenen. Behalve dat het ongeluk brengt als je alleen al flúístert dat je gelukkig bent, is het ook gewoon niet leuk. Neem nou Scott en Zelda: toen ze op Fifth Avenue van de taxidaken schreeuwden hoe perfect alles was vond niemand dat leuk. Maar de ware reden is niet dat het ongeluk brengt of dat het niet leuk is. De ware reden is dat ik nog nooit heb meege- maakt dat een man-vrouwrelatie goed uitpakt (misschien zien ze het zelf anders, maar koppels van middelbare leeftijd die niet met elkaar praten vind ik geen geslaagde film).

Ik heb veel vrienden die ervan overtuigd zijn dat het leven niet de moeite waard is zonder Eeuwige Ware Liefde. Ze zijn altijd op jacht en doen hun beklag bij de goden als ze naar een feestje gaan en niet verliefd worden. Met name vrouwen leggen zichzelf afschuwelijke kwellingen op, waarvoor ze al van kleins af aan zijn klaargestoomd. Voor vrouwen was het immers van oudsher al vreselijk, en de verklaring die ze daarvoor kregen was:

‘Het gaat vreselijk zijn, dus kun je net zo goed leren ervan te genieten.’

Laatst sprak ik mijn vriend Graham en toen zei ik dat het misschien beter zou zijn om mannen volledig af te zweren en het met vrouwen aan te leggen, alleen had ik het akelige vermoeden dat ik evenveel hartzeer zou oplopen als met mannen. ‘Welnee joh,’ redeneerde hij, ‘jij bent dan gewoon de man dus kan jij de klootzak uithangen.’ Ik kwam acuut tot bezinning toen ik mezelf voor me zag als ‘de man’ en de gluisperd die ik dan ongetwijfeld zou zijn: ik zou emotionele verstrengelingen uit de weg gaan, liegen, en me voor de rest prima vermaken. Vergeten te bellen.

Aangezien het onmogelijk is om degene op wie ik verliefd ben iets te laten lezen tenzij het over hem gaat of aan hem gericht is, ga ik dit boek doorspekken met cursiveringen als paaseieren zodat hij er dit keer geen tweeënhalf jaar over doet om mijn boek te lezen zoals bij het eerste het geval was. Ik ben van plan LA te veroveren door een niet-lezer te verleiden.

Virginia Woolf zei dat mensen romans lezen zoals ze naar roddels luisteren, dus als je dit boek al leest kun je net zo goed mijn persoonlijke noten lezen die hem tot lezen moeten bewegen. Ik moet buitengewoon grappig en geweldig zijn om überhaupt enige aandacht van hem te krijgen en het zou zonde zijn om alles voor één persoon uit de kast te halen.

**LOME  
DAGEN**

*Lieve schat:*

*Ik weet dat je niets om de romankunst geeft, maar ik denk dat je  
het stukje over Forest Lawn wel kunt waarderen.*

---



**I**et is algemeen bekend dat iets pas fictie is als er vaart in zit, dus zonder door de bosjes te banjeren en in de richting van de volgende county te turen. Helaas is dat met LA niet te doen. Je kunt onmogelijk een verhaal over LA schrijven dat niet halverwege omkeert of afdwaalt. En aangezien mensen die LA 'leuk vinden' de gewoonte hebben om alles klakkeloos te omarmen en te dwepen met Forest Lawn, vraag je je bij alle verhalen die je leest af waarom de schrijver er niet gewoon een eind aan maakt en springt.

Ik hóú van LA. Ik ga alleen naar Forest Lawn als er iemand doodgaat. Een jongen uit New York zei een keer: 'Kijk, wat heb je liever? De eeuwigheid doorbrengen met uitzicht over deze prachtige groene heuvels of op een stampvol getto-kerkhof langs de snelweg in Queens?' LA heeft geen patent op de eeuwigheid. Forest Lawn is slechts een voorbeeld van de eeuwigheid die tot een logisch einde is gebracht. Ik hou van LA omdat deze stad dat soort dingen doet.

Mensen vinden het tegenwoordig maar niks als je verliefd bent op een stad, helemaal als die stad Los Angeles is. Ze vinden dat je verliefd hoort te zijn op andere mensen of op je werk of op gerechtigheid. Ik ben in verschillende steden verliefd geweest op mensen en ideeën en ik ben erachter gekomen dat de minnaars die ik beminde en de ideeën die ik omhelsde afhingen van waar ik was, hoe koud het er was, en wat ik moest doen om het er uit te kunnen houden. In LA is het goed toeven, en daarom is het haast onvermijdelijk om er allerlei ideeën op na te houden, laat staan minnaars. De logische volgorde raakt echter

op de achtergrond. We gaan ervan uit dat kunstenaars orde en structuur in acht nemen, maar in het zuiden van Californië kun je dat wel vergeten – het is vaak genoeg geprobeerd. In een stad waar ze niet eens een wolkenkrabber kunnen bouwen omdat de aarde op een dag zou kunnen openbarsten en het gebouw in één klap zou kunnen wegvagen, is het moeilijk om echt serieus te zijn. Vandaar dat de kunstenaars in Los Angeles niet de vurige geestdrift hebben die mensen verwachten. En ze zijn gewoon niet serieus. Mijn New Yorkse vrienden beginnen al te steigeren bij de herinnering aan het irrationele plezier dat wordt opgeroepen door de wonderschone, wolkachtige werken van Larry Bell.

Het idee van een ‘artistieke community’ vervliegt in de lome dagen. Aan termen als inspiratie wordt even snel voorbijgegaan als aan het vluchtige gezelschap; je kunt met geen mogelijkheid zeggen of iemand geïnspireerd is geraakt, of dat het aan de coke lag, of wat dan ook. In een Italiaans café – waar de bloedmooie jonge serveersters op een dag (hopelijk) al die botte boeren zullen vergiftigen die ooit zijn weggekomen met moord en beledigende opmerkingen – zag ik een keer netjes in zwarte stift op de muur geschreven staan: ‘Het ligt niet aan Hollywood, jongen, maar aan de peyote.’ In Los Angeles is het lastig onderscheid te maken tussen een echte, ware illusie en pure schijn.

De huizen en architectuur die hun oorsprong vinden in Los Angeles vallen onder de noemer ‘bungalowstijl’. Ik woon in zo’n ding. Een bungalow.

Mensen met een fatsoenlijke opleiding en een goede achtergrond ergeren zich altijd mateloos aan L.A. ‘Dit is toch geen stád,’ klagen ze dan. ‘Hoe durven jullie dit een stad te noemen!’

Ze hebben gelijk. Los Angeles is geen stad. Het is één groot uitdijend en doorlopend atelier. Alles is er off the record. Mensen hebben geen tijd om tekst en uitleg te geven voor het feit dat het geen stad is wanneer hun geciviliseerde vrienden verwachten dat ze de draad van hun verhaal zullen kwijtraken.

Toen ik opgroeide liepen de geciviliseerde vrienden van mijn ouders en ook mijn ouders zelf constant te klagen dat het LA County Art Museum een ongeëvenaarde aanfluiting was, te belachelijk voor woorden. Ze konden zich serieus opwinden wanneer ze terugdachten aan de manier waarop ‘de stad’ Stravinsky nog geen knikje waardig had gegund. Als kind vroeg ik me af hoe een stad Strawinsky een knikje waardig kon gunnen. Strawinsky woonde immers in West Hollywood en het stadhuis lag helemaal in het centrum. Dan hoorde je deze volwassenen verzuchten: ‘Als hij ergens anders had gewoond... waar dan ook, dan hadden ze allang iets aan hem gewijd. Maar niet in Los Angeles.’ Ik denk dat de waarheid was dat Strawinsky in LA woonde omdat je jezelf, als je in je atelier zit, niet constant als een eindproduct hoeft te presenteren of officiële mededelingen hoeft te doen. Werk en liefde – de twee mooiste dingen die er zijn – gedijen het best in ateliers. En daar blijft vaak niets van over op het moment dat je naar buiten moet en de boel moet definiëren.

In het ‘View’-katern van de *LA Times* lees je geregeld over een dokter of advocaat die zegt: ‘Mijn vrouw Shirley en ik hebben er nog eens goed over nagedacht en we hebben besloten om het succes vaarwel te zeggen en alles even een paar jaar in het honderd te laten lopen. We hebben het gevoel dat de

afwisseling ons zal verrijken.' Ik wéét dat LA de enige plek ter wereld is waar mensen zoiets doen.

Toen de Ferus Gallery in de jaren vijftig de rest van het land liet kennismaken met kunst uit Los Angeles, merkte de New Yorkse kunstwereld meteen op dat iedereen in LA geobsedeerd leek door perfectie. De lijsten moesten perfect zijn, zelfs aan de achterkant. Het werd de 'Finish Fetish' genoemd. Zo ook de Beach Boys met hun sublieme samenzang die als naadloze wolkjes uit de hemel neerdaalde. De rock-'n-roll uit LA probeert tegenwoordig nog steeds rauw en soulvol te klinken en niet zo wonderschoon, maar het werkt gewoon niet. Van Linda Ronstadt en The Eagles en Jackson Browne wordt niemand bang. Net als de kunst van de Ferus destijds, is de rock-'n-roll uit LA pure perfectie.

Niemand houdt ervan om een samenraapsel van details voorgeschoteld te krijgen waarvan God mag weten wat ze betekenen. Mij lukt het niet om een verhaallijn tot het einde door te laten lopen en een overzichtelijke roman te produceren. Mij lukt het niet om alles op z'n plek te houden of spontaan opborrelende blinde ingevingen te bedwingen. Maar misschien zal er, als al die details worden samengevoegd, een zeker ritme en gevoel van plaats ontstaan, en kan de lege ruimte met hier en daar een gedaante in het landschap in alle rust en in zijn volledigheid begrepen worden, hoe vluchtig het gezelschap ook mag zijn.